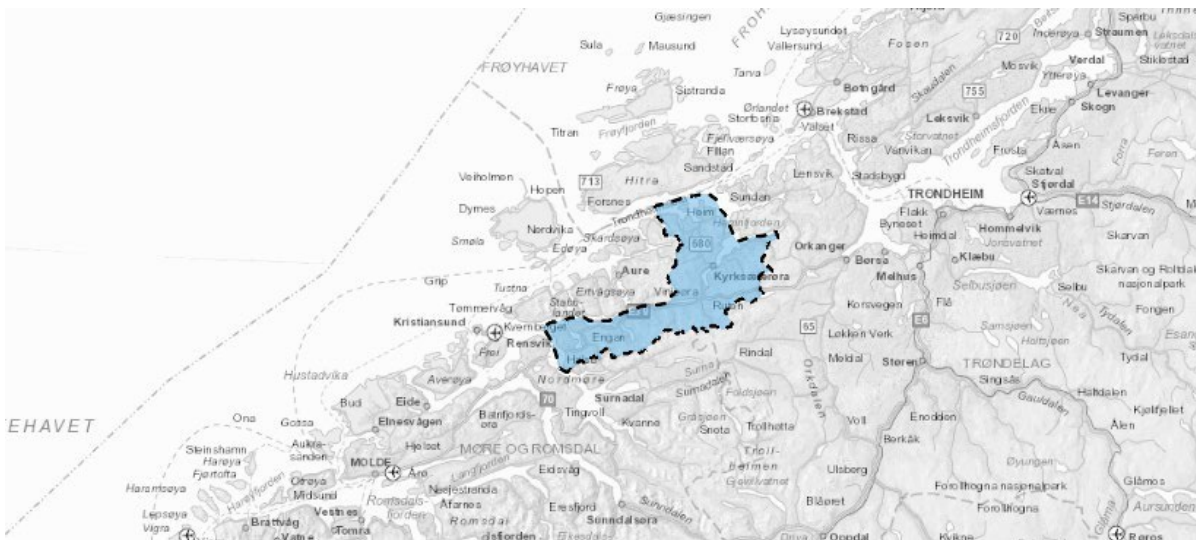

Kommuneplanens samfunnsdel for Heim kommune 2022-2034

Innhold

Heim mot 2034	3
Våre satsningsområder	4
Felleskap og framtid i Heim	5
Litt om plansystemet	6
Kommuneplanens samfunnsdel	7
Nasjonale og regionale perspektiver	7
Medvirkning	8
1. Åpenhet og samarbeid	9
Delmål 1.1: Et åpent og aktivt samarbeid mellom kommune og næringsliv	9
Delmål 1.2: Kommune 3.0 – innbyggeren i sentrum	9
Delmål 1.3: Heim kommune som organisasjon	10
Delmål 1.4: Brukervennlige og helhetlige digitale tjenester	10
2. Bærekraftig og inkluderende lokalsamfunn for alle aldre	10
Delmål 2.1: Grønn mobilitet som gjør det enkelt, sosialt og helsefremmende å ta seg rundt i hverdagen	11
Delmål 2.2: Fremtidsrettede løsninger for samferdsel i hele kommunen	11
Delmål 2.3: Felles satsning på et variert og attraktivt boligmarked	11
Delmål 2.4: Bygge tilhørighet og et inkluderende Heim	11
Delmål 2.5: Videreutvikle attraksjoner og verdier som fremmer vår felles identitet	11
3. Det grønne skiftet	12
Delmål 3.1: Kommunen, næringsliv og privathusholdninger velger det klimavennlige alternativet	12
Delmål 3.2: Rene omgivelser fri for forurensning	12
Delmål 3.3: Ivareta viktige naturverdier og kulturlandskap	13
4. Livskvalitet og god helse	13
Delmål 4.1: God medvirkning, informasjon og opplæring som bidrar til at innbyggerne tar gode valg for egen livskvalitet og fysisk og psykisk helse	13
Delmål 4.2: Gode helsetjenester	14
Delmål 4.3: Bidra til et helsefremmende arbeidsliv	14
5. Oppvekst og utdanning	14
Delmål 5.1: Barnehagene skal være et inkluderende fellesskap hvor barna opplever personlig utvikling og mestring	14
Delmål 5.2: Skolene skal være et inkluderende fellesskap hvor alle elevene opplever personlig og faglig utvikling	15
Delmål 5.3: Et aktivt samarbeid med foresatte og på tvers av tjenestene	15
6. Et fremtidsrettet næringsliv	15
Delmål 6.1: Alle skal ha mulighet til relevant deltakelse i lokalt arbeidsliv	16
Delmål 6.2: Sikre en bærekraftig matproduksjon	16

Delmål 6.3: Stimulere til økt verdiskapning.....	16
7. Arealstrategi	17
Boliger.....	17
Fritidsbebyggelse.....	17
Teknisk og sosial infrastruktur	18
Delmål 7.1: En fremadrettet arealpolitikk som ivaretar behovet for næring, industri og attraktive arealer til bolig og fritidsbolig	20
Delmål 7.2: En bærekraftig sosial infrastruktur	20
Delmål 7.3: Stimulere til økt biomangfold og bevare dyrkajord for fremtidige generasjoner	20
Delmål 7.4: Sikre rent drikkevann til abonnentene og ta høyde for økte nedbørsmengder	20

Heim mot 2034

Inkluderende med store muligheter

Om Heim

Heim er en langstrakt kystkommune sør-vest i Trøndelag, med om lag 6000 innbyggere. Reisetid fra Trondheim til kommunesenteret Kyrksæterøra er omtrent 1 time og 20 minutter. I Heim har vi et handelstilbud som dekker de fleste behov og en aktiv frivillighet.

Heim kommune har et variert næringsliv. Den største industriarbeidsplassen er Wacker Holla Metall som produserer silisiummetall. Andre viktige næringer for kommunen er landbruk, skipsindustri, akvakultur, trevareproduksjon, transport og service, et variert handelsliv og fleresmå reiselivsaktører. Nærheten til ilandføringssted for gass og Equinor metanolfabrikk på Tjeldbergodden i Aure kommune er en viktig faktor for sysselsettingen.

Våre satsningsområder

Heim kommune har valgt ut et fremtidsrettet næringsliv, bærekraftige og aldersvennlige lokalsamfunn og det grønne skiftet som de tre hovedområdene vi skal satse sterkest på i kommuneplanen. Dette fordi vi ser dette som muligheter for Heim til å utmerke seg positivt, og områder som blir helt avgjørende for en bærekraftig kommune i fremtiden. Heim har i dag mange lokalsamfunn med kommunal infrastruktur liggende til rette for videre vekst.

Disse lokalsamfunnene må vi bygge videre på slik at både nye og nåværende heimværingene kan finne sitt drømmested i vår kommune. Enten det er en sentral leilighet på Liabø eller Kyrksæterøra, et boligområde med romslige eneboligtomter på Halsanaustan, Svanem, Vinjeøra, Vennastranda eller Enge, eller vår satsing på arealer for nyetablering av småbruk. Der infrastrukturen ligger på plass må vi bruke den på en effektiv og bærekraftig måte for attraktivitet og vekst. Denne differensierte strukturen gir også drivkraft til en dynamikk i boligmarkedet der aldersvennlige boliger inngår i et kretsløp og sørger for at eldre heimværingene blir aktive deltagere i eget liv. Å bo hjemme lengst mulig er et nasjonalt mantra, men det krever at vi legger til rette for at det kan skje fra kommunens side.

Det grønne skiftet er et begrep som må fylles med konkret innhold i Heim. Her må vi spesielt se mulighetene som ligger i å bruke de fornybare ressursene vi har tilgang på, eksempelvis kraft, sjøarealer og fremtidsrettet landbruk. Her er næringslivet en nøkkelfaktor for å lykkes i arbeidet. Ved å ta i bruk sjøarealer til bærekraftig oppdrett bidrar vi til å gi verden tilgang til verdifull mat, produsert på fornybare ressurser og uten varige miljøkonsekvenser. Kommunen skal også være en aktiv pådriver imot landbruket der både økt lokal foredlingsgrad og nydyrking skal være satsingsområder. Samtidig har vi i dag en kraftkrevende industri, basert på fornybar kraft, som kan være et nav i fremtidig grønn næringsutvikling. Her må kommunen være pådriver for å tilrettelegge arealer, samt en aktør som bidrar til nok kraft inn i regionen. Også innen arealpolitikken skal kommunen sikre bærekraft gjennom å identifisere de naturverdiene som bør sikres for fremtiden, samtidig som andre områder da stilles tilgjengelig for bruk til fremtidsrettet verdiskapning og utvikling. Dette gjelder både innen kystarealer, myr og særlige områder for biologisk mangfold.

Ved å skape et bærekraftig og kompetent samfunn der verdiskapning, positiv demografisk utvikling og miljøvennlige løsninger står i sentrum forener man de tre satsingsområdene til Heim.

Fellesskap og framtid i Heim

Kommuneplanens samfunnsdel er et viktig redskap for å beskrive de overordnede planene, som skal være en rettesnor for både politisk og administrativt nivå. En god plan gjør at man kan styre etter forutsigbare rammer.

Heim kommune er en ny kommune, som tar mål av seg til å være et sted vi klarer å inkludere alle, og gi befolkningen og bedrifter store muligheter. Vår visjon er:

Inkluderende med store muligheter

Det å ha en slik visjon er med å forplikte. I planprosessen for kommuneplanens samfunnsdel har mange vært inkludert. Vi fikk utfordringer med covid-19 pandemien som har satt hele verden litt på vent. Vanlige samlinger ble utsatt og erstattet med andre typer møter. Vi fikk derfor som kommune en «flying start» inn i den teknologiske verden hvor vi kunne sitte hver for oss og allikevel være sammen via nettet.

Heim kommune er en distriktskommune som har store muligheter i å benytte ny teknologi. Vi har kompetanse i både kommunen og i samfunnet som gjør oss unik ut fra kommunens størrelse og beliggenhet.

Innbyggerne i Heim kommune har lang erfaring med inkludering. Med tidligere asyl- og mottaksplasser i Heim, har vårt samfunn blitt flerkulturelt. Mange av de personene som kom som flyktninger tar nå del i vårt allsidige næringsliv. Vi som samfunn har også behov for å bli enda bedre på å inkludere tilflyttere i det sosiale fellesskap.

Fellesskap og samhold er avgjørende for å skape noe sammen. Det å bygge en ny kommune tar tid og de ulike kulturene som har vært på hver side av fylkesgrensen må det brukes tid på for å bli samstemt. Kyrksæterøra er et regionsenter for både fastboende og fritidsbefolkningen i et større geografisk område enn vår egen kommune. Vår felles bo og arbeidsregion krysser fylkesgrensen og på grunn av bedre veier, er den blitt større de senere årene. Det pendles inn og ut av vår kommune til og fra både Nordmøre og Sørvest i Trøndelag.

Bolyst avhenger av flere faktorer – blant annet et velfungerende næringsliv, tilgangen til attraktive tomter, boliger til salg og leie. Skal vi klare å få folk til å bosette seg, må vi sørge for at de trives! Et inkluderende naboskap med aktiv frivillighet med fritidsaktiviteter for hele familien - og tilgang til vår flotte natur for hele familien. Heim kommune har en familievennlig natur, hvor vi har nærhet til både sjø og fjell. Kommunen må være aktiv for å synliggjøre vår fortreffelighet utenfor egen region.

Med bakgrunn i «Kommune 3.0» begrepet skal vi tilrettelegge for at innbyggerne og kommunen bestemmer hva man skal få til i fellesskap, og at vi dermed kan benytte hverandres kompetanse. Dette vil bidra til det ordføreren har tro på, vekst og utvikling i hele kommunen.

Til slutt vil jeg takke alle dere som har bidratt og brukt tid på kommuneplanen. Representanter fra næringslivet, frivilligheten, politikere og ansatte - samt innbyggere forøvrig. Resultatet har blitt et godt dokument - ei rettesnor til alle som er med på å styre kommunen!

Odd Jarle Svanem

Ordfører i Heim kommune

Litt om plansystemet

Hensikten med kommuneplanprosessen er å legge til rette for en fornuftig samfunnsutvikling, og etablere politiske målsettinger som gir gjennomføringsevne og forutsigbarhet i enkeltsaker. Planlegging handler om å knytte sammen kunnskap og handling. Kommunen har et viktig ansvar som samfunnsutvikler - både gjennom å levere gode tjenester til befolkningen – og å videreutvikle Heimsamfunnet i samspill med øvrige offentlige instanser, lokalt næringsliv og frivillighet.

Folkehelseoversikten beskriver sentrale utviklingstrekk som befolkningsutvikling, næringsliv, folkehelsestatus, samfunnssikkerhet, økonomi, klima og miljø. Denne oppdateres årlig, og er et viktig beslutningsgrunnlag for politiske prioriteringer under behandling av handlingsplan og budsjett. Videre skal kunnskap om folkehelse videreføres i arbeidet med kommunens planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel.

Planstrategien er en drøfting av kommunens muligheter og utfordringer innen fremtidig samfunnsutvikling, og skal definere kommunens planbehov for kommunestyrets valgperiode. I [vedtatt planstrategi og planprogram for revidering av kommuneplan](#) for Heim kommune er det fastsatt at plansystemet skal bestå av kommuneplanens samfunnsdel som politisk og administrativt styringsdokument. Sektorplaner og kommunedelplaner skal normalt ikke brukes som plantype, med mindre det kommuniseres en klar forventning eller behov fra kommunestyret eller øvrige myndigheter.

I tråd med krav i Sivilbeskyttelsesloven, gjennomførte Heim kommune [helhetlig ROS](#) i 2021. Rapporten vil bli forelagt kommunestyret i første kvartal av 2022, og er særlig sentral i forbindelse i arbeidet med kommuneplanens arealdel. I arbeidsprosessen med helhetlig ROS for Heim kommune er risikoen knyttet til over 20 uønskede hendelser. Disse hendelsene er analysert med hensyn til sannsynlighet og konsekvens, eksisterende tiltak, usikkerhet og styrbarhet. Nye tiltak som har som formål å redusere sannsynlighet og konsekvens for de ulike hendelsene blir foreslått. Noen av forslagene blir vedtatt gjennomført, dersom de positive effektene av tiltakene overstiger kostnadene. I prosessen er det de mest alvorlige og omfattende hendelsene som er analysert. Mindre ulykker, kortere bortfall av infrastruktur eller kriminelle handlinger og andre hendelser det er rutiner for, og som forventes i et lokalsamfunn av Heim kommunes størrelse, er ikke omfattet av analysen. Hendelser som er vurdert og innehar høyest risiko er som følger:

- Pandemi
- Alvorlig kriminalitet inkl. terror og PLIVO
- Brann i bygninger med mange personer
- Svikt i informasjonssikkerhet
- Storulykke veg

Statsforvalteren i Trøndelag gjennomførte i 2021 et tilsyn av kommunal beredskapsplikt. Tilsynet resulterte i to mindre avvik som er planlagt lukket i løpet av første kvartal 2022. I Statsforvalterens oversikt over kommunenes beredskapsnivå fikk Heim kommune fargen grønn. Dette indikerer at vi har gode rutiner og planverk for beredskap. Håndteringen av koronapandemien har vist oss at det ikke er mulig å planlegge for alle eventualiteter, men vi har sett at organisasjonen er godt rustet for å stå i krevende omgivelser over tid. Ekstremværet Gyda i starten av 2022 testet også vår beredskapsevne, og selv om vi har noe å forbedre oss på, peker den interne evalueringen av hendelsen på at vi har mye som fungerer godt i vår kommune. Evalueringer av slike hendelser vil medføre oppdateringer av beredskapsplanene, slik at det foregår et kontinuerlig forbedringsarbeid på området.

Kommuneplanens samfunnsdel

Har et tidsperspektiv på 12 år. I samfunnsdelen skal kommunen legge vekt på viktige utfordringer, og synliggjøre de strategiske valgene kommunen tar. Dette gjelder samfunnsforhold som befolkningsutvikling, folkehelse, barn og unge, aldersvennlig samfunn, integrering og klima- og næringspolitikk. Samfunnsdelen legger et viktig grunnlag for kommunens prinsipper for arealplanlegging når det gjelder eksempelvis utbyggingsmønster, utbyggingsvolum, hensynet til miljøkvaliteter og lokalsamfunnsutvikling. I tillegg skal samfunnsdelen si noe om kommunen som samfunnsutvikler og tjenesteleverandør. Involvering av kommunens innbyggere i prosessen er særlig viktig for å bygge opp under lokaldemokrati og sikre felles handlekraft på tvers av offentlig, privat og frivillig sektor.

Vi har følgende tematiske planer (i tillegg til nevnte planverk) som p.t. innebærer et juridisk plankrav, og må videreføres:

- Ruspolitisk handlingsplan (Alkoholoven § 1-7d)
- Overordnet beredskapsplan (Lov om kommunal beredskapsplikt §4)

Trafikksikkerhetsplan og Plan for idrett, kultur og friluftsliv (PIFA) er forventet gjennom fylkeskommunens tildeling av midler fra henholdsvis Trøndelag fylkeskommunes trafikksikkerhetsutvalg og tildeling av spillemidler. Sentrale mål for arbeidet innen trafikksikkerhet og idrett, kultur og friluftsliv vil inngå i kommuneplanens samfunnsdel, og tiltakstabeller vil behandles innenfor gjeldende system med vurdering av innkomne forslag, politisk vedtak og innsending til fylket.

Økonomi- og handlingsplan dreier seg om kortsiktig ressursinnsats for å nå overordna mål. Alle forslag til tiltak som forutsetter ressursbruk, må vurderes og eventuelt prioriteres og fordeles på årene i planperioden (1-4 år).

Årsbudsjettet gir rammene for hva kommunen ønsker å prioritere av handling og tiltak kommende år.

Enhetenes prosjektplaner omhandler gjennomføring av tiltak og daglig drift. De kommunale enhetene avgjør selv behovet for prosjektplaner for å iverksette tiltak for å nå målene i samfunnsdelen og økonomi- og handlingsplanen.

Rapportering og læring - det er vesentlig å finne gode og hensiktsmessige måter å rapportere tilbake til politisk nivå for å lære og korrigere kursen når det er behov for det.

Slik vil kommuneorganisasjonen lære fra det operative nivået i de kommunale enhetene til det taktiske nivået i økonomi- og handlingsplanen og videre til strategisk nivå.

Nasjonale og regionale perspektiver

- Miljødirektoratet har nylig ferdigstilt en [veileder om planlegging av by- og tettstedsnære naturområder](#). Denne beskriver hvordan kommunen kan ivareta og utvikle friluftslivsinteressene i markaområdene (by- og tettstedsnære naturområder), samtidig som man tar nødvendig hensyn til andre interesser og verdier.
- [Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen](#) skal bidra til at det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser i strandsonen og at unødvendig bygging langs sjøen unngås, jf. plan- og bygningsloven (pbl.) § 1-8.
- [Reformen Leve hele livet \(Meld. St. 2017-2018\)](#) skal bidra til at eldre kan mestre livet lenger, ha trygghet for at de får god hjelp når de har behov for det, at pårørende kan bidra uten at de blir utslitt og at ansatte kan bruke sin kompetanse i tjenestene. Programmet aldersvennlig samfunn er en del av kvalitetsreformen, og handler om et inkluderende og tilgjengelig samfunn som fremmer aktiv aldring.
- [Regional plan for arealbruk 2021 - 2030](#) er sendt ut på høring med frist 1. september 2021. Hensikten med RPA er et redskap for bærekraftig arealbruk og samfunnsutvikling på tvers av kommunegrensene, og bidra til en retningsgivende utvikling av Trøndelag mot 2030.
- [Regional plan for kulturmiljø i Trøndelag 2022-2025](#) er planlagt sendt ut på høring fra 20. juni til 1. oktober, og er nå til politisk behandling i fylkeskommunen. Hensikten med planarbeidet er å samle aktørene for å utarbeide en regional kulturmiljøpolitikk for Trøndelag, som kan øke engasjement, kunnskap og interesse for å bevare og

Kommuneplanens samfunnsdel for Heim 2022-2034

Vedtatt i Heim kommunestyre den 27.1.2022 i sak 1/22

utvikle kulturmiljøene.

- [Barnevernsreformen](#) (oppvekstreformen) trer i kraft 1.1.2022, og skal styrke kommunenes forebyggende arbeid og innsats gjennom tilrettelegging for tverrfaglig samhandling mellom tjenester og nivåer.
- [Strategisk næringsplan for Trøndelag sørvest – lakseregion, 2021–2025](#). Hele regionen har seks satsningsområder:
 - Matproduksjon – blå og grønn mat og naturbruk
 - Kulturbaserte næringer og opplevelsesnæringer med spesiell vekt på reiselivsstrategi
 - Samferdsel og annen infrastruktur
 - Utdanning, rekruttering og kompetanse
 - Utvikling av rammevilkår for industrien
 - Det grønne skiftet
- [Statlige planretningslinjer for bolig-, areal- og transportplanlegging](#)
- [Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning](#)
- [St.prp. nr. 32 \(2006-2007\) Om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder](#)
- [Regional strategi for verdiskaping i Trøndelag 2022-2025 med tilhørende handlingsplan](#)
- [Delstrategi veg 2019-2023 / Trøndelag fylkeskommune](#)
- [Balansekunst – Kulturstrategi for Trøndelag 2019 - 2022](#)
- [Regional plan for vannforvaltning](#)
- [Nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging 2019-2023](#)
- [Nasjonal sykkelstrategi](#)
- [Nasjonal gåstrategi](#)

Medvirkning

Vi har behov for å bygge et fellesskap i Heim gjennom gode prosesser og å lytte til hverandre. Alle planprosesser starter med et ønske om å belyse et tema, få fram ny kunnskap gjennom dialog og medvirkning og sette en felles dagsorden.

Tidlig i planprosessen var det sendt ut spørreundersøkelser til alle innbyggere, hytteeiere og næringsliv. Det kom inn totalt 1005 (22%) på den generelle undersøkelsen som var sendt ut til alle innbyggere, 849 (31%) på hytteundersøkelsen og 69 svar (33%) på undersøkelsen til næringslivet. Kommunen har mottatt mange gode innspill til prosessen, og deltatt i påfølgende dialog med næringslivet som bidro til bedre innsikt i deres perspektiver.

Kommunen arrangerte «Workshop på tvers» med Heim kommunestyre den 20. mai 2021, med deltakere fra frivillighet, næringsliv og kommuneadministrasjon. Verkstedet handlet om kunnskapspåfyll innen reformen Leve hele livet og attraktiv kommune, og gruppearbeid med tema «ditt fremtidsbilde» og «personas» med fem ulike personligheter med mulige fremtidsutsikter.

Heim ungdomsråd, eldreråd og råd for personer med funksjonsnedsettelse gjennomførte egne prosesser i juni 2021. Resultatet er verdifulle innspill om ønsket fremtidsbilde og hva som skal til for å gjøre Heim attraktivt for unge, eldre og personer med funksjonsnedsettelse i 2040.

Mottatte innspill og resultater fra medvirkningsprosesser har i vesentlig grad preget kommunens perspektiver, og gir et godt grunnlag for å definere målene frem mot 2034.

1. Åpenhet og samarbeid

Et stadig mer nettverksorientert samfunn forutsetter mer samarbeid på tvers for å utvikle fremtidsrettede løsninger. For å lykkes med å følge opp bærekraftsmålene og bygge Heim, trenger vi en helhetlig politikk for en bærekraftig utvikling og nye og sterke partnerskap.

Nye samarbeid kan oppstå mellom myndigheter, næringsliv, innbyggere, lag og foreninger, sosiale entreprenører og ideelle aktører. Disse kan sammen skape nye og bærekraftige løsninger på samfunnsutfordringer som klimaendringer, demografiendringer og økt press på tjenester, behov for kompetanse og arbeidsplasser, boligutvikling, samferdsel og utvikling av øvrig infrastruktur. Gjennom å engasjere flere til samarbeid styrkes den samlede evnen til å løse større samfunnsutfordringer med et lokalt perspektiv. Dette representerer muligheter for innovasjon med sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. Å skape løsninger sammen utfordrer tradisjonelle arbeidsmåter, og det er derfor behov for å bygge ny kompetanse om ledelse og organisering i nettverk og partnerskap.

Heim kommune skal være en pådriver for en helhetlig og samordnet samfunns- og tjenesteutvikling som bidrar til gode og inkluderende lokalsamfunn. Kommunen har en tydelig ambisjon om samfunns- og tjenesteutvikling med høy grad av innbyggermedvirkning og samarbeid med relevante aktører.

Heim kommune deltar i Nettverk for aldersvennlige lokalsamfunn hvor vi får tilgang til gode nasjonale og internasjonale eksempler på aldersvennlig utvikling innen medvirkning, tverrsektorielt samarbeid og synergier mellom parter.

Hovedmål: Gjennom utstrakt samarbeid skal vi sørge for en fremtidsrettet samfunnsutvikling

Delmål 1.1: Et åpent og aktivt samarbeid mellom kommune og næringsliv

- Legge til rette for en helhetlig og fremtidsrettet næringsutvikling
- Øke endringskompetansen i organisasjonen
- Stimulere til sosialt entreprenørskap gjennom kompetanseheving og kunnskapsdeling
- Sikre bærekraft og etikk i anskaffelsesprosesser

Delmål 1.2: Kommune 3.0 – innbyggeren i sentrum

- Sikre reell medvirkning og samarbeid i alle prosjekter
- Myndiggjøre innbyggerne gjennom kunnskapsformidling, livslang læring og demokratiutvikling
- Legge til rette for et inkluderende samfunn med rom for ulike etnisiteter, legning og livssyn
- Etablere gode rutiner for å involvere eldre og barn og unge i kommunens planlegging
- Sikre relevant og tilpasset informasjon til kommunens innbyggere, hytteeiere og besøkende
- Stimulere og legge til rette for rekruttering til frivilligheten innen alle samfunnsområder
- Styrke samarbeidet mellom offentlig og frivillig sektor for å ivareta og utvikle løsninger innenfor valgte fokusområder
- Videreutvikle frivilligforum som en årlig møteplass for frivillige i Heim, og arena for dialog med kommune og næringsliv
- Igangsette en prosess for etablering av frivilligstrategi som verktøy for å bli et inkluderende lokalsamfunn
- Heim kommune skal i sitt eierskap av virksomheter være en ansvarlig og aktiv eier som sikrer god folkevalgt styring og kontroll
- Det arbeides med en egen veteranplan eller prosedyre, eventuelt i samarbeid med nabokommunene

Kommuneplanens samfunnsdel for Heim 2022-2034

Vedtatt i Heim kommunestyre den 27.1.2022 i sak 1/22

Delmål 1.3: Heim kommune som organisasjon

- Aktivt stimulere til befolkningsvekst gjennom å videreutvikle og synliggjøre attraktive lokalsamfunn med et mangfold av boliger og arbeidsplasser
- Videreutvikle arenaer for samarbeid på tvers av forvaltningsområder, med tydelig prioritering fra ledelse
- Øke kompetanse på medvirkning og prosesskunnskap innen prosjektstyring
- En heltidskultur der ansatte fortrinnsvis tilbys hele og faste stillinger
- Å sikre en bærekraftig økonomisk utvikling med handlingsrom for tjenestene
- Å tilby relevant kompetanseutvikling for den enkelte arbeidstaker
- Å være forbilde i inkluderende arbeidsliv, satse på individets styrker
- God kapasitet til å følge opp HMS

Delmål 1.4: Brukervennlige og helhetlige digitale tjenester

- God tilgjengelighet til bredbånd og mobilnett i hele kommunen
- Sørge for informasjonssikkerhet og sikker håndtering av digital informasjon
- Øke bruken av digitale søknadsskjema og varslingstjenester
- Tilpasset bruk av digitale møteplasser
- Ta i bruk aldersvennlige digitale verktøy
- Sørge for god opplæring i digitale ferdigheter for å forhindre digitalt utenforskap

2. Bærekraftig og inkluderende lokalsamfunn for alle aldre

I Heim har vi et stort mangfold av mindre lokalsamfunn med verdifulle kvaliteter – nærhet til naturen og landbruket - som kan tilby «det gode liv på bygda». Det skal være mulig å leve hele livet i lokalsamfunnet en kjenner tilhørighet til. Vi har behov for smarte løsninger som sikrer deltakelse i fellesskap og aktiviteter uavhengig av bosted.

Kyrksæterøra er sentrum og tyngdepunkt for et større antall mennesker som bor i området mellom Orkanger og Kristiansund. Det er et sted med tydelig historisk identitet, en sentrumsnær boligstruktur, et differensiert og robust næringsliv og opplagte naturverdier tett på. Kyrksæterøra sin rolle som regionsenter skal videreutvikles gjennom fortsatt fokus på oppvekst-, bo- og livskvalitet, folkehelse og verdiskaping. Vi skal legge til rette for å gjøre smartere og mer bærekraftige valg i hverdagen, og som er rustet for å møte samfunnsendringer som kommer.

For at et lokalsamfunn skal kunne betegnes som bærekraftig og attraktivt kreves det en god balanse mellom funksjoner - et variert boligtilbud, næring, offentlige tjenester, tilgang på grøntområder, rekreasjon, fritidstilbud og et transportsystem som prioriterer grønn mobilitet. Sentrum bør ikke være for stort. Femminuttersbygda handler om at det er fem minutters gangavstand mellom viktige bygdefunksjoner og om opplevelsesverdien i uterommene mellom funksjonene.

Aldersvennlig stedsutvikling handler om å skape fysiske omgivelser og gjør det mulig for eldre å være aktive samfunnsdeltakere, også den dagen helsa begynner å skranke. Erfaring viser imidlertid at det som er bra for eldre er som regel bra for alle!

Bilens arealbruk i sentrumsområder må tilpasses for å skape gode møteplasser og et bedre lokalklima. Slik sett er det snakk om en fortetting både av bygningsmasse og funksjoner – en sammenkobling av transport-, areal- og boligpolitikk. Liv i sentrum oppstår som en følge av denne tettheten. Ved å sammenblende funksjoner tiltrekker det flere folk som kan utføre flere ærender på rad, og folk slipper å bruke bilen mellom hvert ærend.

Hovedmål: Inkluderende og bærekraftige lokalsamfunn i vekst

Delmål 2.1: Grønn mobilitet som gjør det enkelt, sosialt og helsefremmende å ta seg rundt i hverdagen

- Sikre sammenhengende og tilrettelagte gang- og sykkelveger mellom boligområder, sentrum, skoleområder, viktige tjenester og større arbeidsplasser
- Tilrettelegge for trygge snarveier for myke trafikanter, med god fremkommelighet hele året
- Sørge for god skilting og tilrettelegging av turmuligheter og opplevelser
- Egnede rasteplasser i forbindelse med populære turløyper og steder med høy opplevelsesverdi
- Alle konsentrerte boligområder, tettsteder, skoler og barnehager skal ha tilgang til tilrettelagte turruter
- Legge til rette for universelt utformede friområder og turstier

11

Delmål 2.2: Fremtidsrettede løsninger for samferdsel i hele kommunen

- Et aktivt holdningsskapende trafiksikkerhetsarbeid
- Et aktivt samarbeid og dialog med fylkeskommunen vedrørende vedlikehold og oppgradering av fylkesveier for trafiksikker ferdsel
- Tydeliggjøre behovet for et differensiert og godt kollektivtilbud i Heim

Delmål 2.3: Felles satsning på et variert og attraktivt boligmarked

- Være en tydelig aktør i boligutviklingen, sørge for at den er i tråd med befolkningsutvikling og bidrar til ønsket vekst
- Bidra til en differensiert og nyskapende boligstruktur med fokus på fellesskap, utjevning av sosiale helseforskjeller, et mangfold av boligtyper og eierform
- Satse på boligsosiale tiltak som fremmer den enkeltes bosituasjon, med særlig fokus på småbarnsfamilier og førstegangskjøpere
- Legge til rette for at de eldste kan leve aktive liv og bo trygt i eget hjem så lenge som mulig
- Satse på tilgjengelighet og fremkommelighet i egen bolig, som legger til rette for daglige gjøremål
- Opprettholde nær dialog mellom kommunen og private utbyggere i arbeidet for det gode bomiljø
- En balansert utvikling med bærekraftig bomiljø i et attraktivt og kompakt kommunesenter og gode bomiljø i grendene
- Utarbeide byggeskikkveiledere for Kyrksæterøra og for grendene

Delmål 2.4: Bygge tilhørighet og et inkluderende Heim

- Støtte lokale initiativ og aktivt bidra i videreutviklingen av sosiale møteplasser som fremmer kontakt på Kyrksæterøra og i grendene på tvers av generasjonene
- Inkludere nye innbyggere i fellesskapet og sørge for en felles forståelse av vertskapsrollen
- Sørge for likeverdighet og rettferdighet og sikre nulltoleranse mot mobbing og sosialt utenforskap
- Legge til rette for at ungdom får god kjennskap til lokale jobbmuligheter
- Bostedsattraktiviteten skal økes og utvikles gjennom et godt kulturtilbud i hele kommunen
- Bidra i koordinering av aktivitet- og arrangementstilbud som sikrer at alle har mulighet til å delta, uavhengig av mestringsnivå og økonomi
- En aldersvennlig stedsutvikling med fokus på kunnskap, livsløpsstandard, nærhet til tjenester og gode opplevelser i hverdagen
- Stimulere til bosetting i Heim – vi vil ha kortreiste ansatte og det skal være enkelt å finne jobb for to

Delmål 2.5: Videreutvikle attraksjoner og verdier som fremmer vår felles identitet

Kommuneplanens samfunnsdel for Heim 2022-2034

Vedtatt i Heim kommunestyre den 27.1.2022 i sak 1/22

- Sørge for et aktivt og inkluderende kulturtilbud til alle
- Bidra til et fremtidsrettet bibliotek som bidrar til digital opplæring, aktiv formidling og inkluderende arrangement
- Ivareta og synliggjøre kulturhistoriske verdier og kulturmiljøer
- Fremme prioriterte kulturmiljøer og kulturminner gjennom å motivere til etableringer innen næring, kunnskap og opplevelser
- Ta vare på kirkebyggene som kontinuitetsbærere i lokalsamfunnene våre, og bidra til økt kunnskap om kulturen de representerer
- Utarbeide strategi for videreutvikling av viktige lokalhistoriske bygninger og anlegg som Magerøya, Otnesbrygga / Elstadsamlinga, Geitbåtmuseet og Wesselgården
- Videreføre arbeidet med Kyrksæterøra som regionsenter

3. Det grønne skiftet

Det grønne skiftet handler om hvordan Norge skal bli et lavutslippsland innen 2050. For å få til dette må også Heim kommune bli et samfunn hvor vekst og utvikling skjer innenfor naturens tålegrenser. Hvis vi skal nå målene i Parisavtalen krever det en omstilling som omfatter alle samfunnsområder og aktører. Innovasjon og teknologiutvikling er en av nøklene til det grønne skiftet, og næringslivet er en sentral

kraft. Heim kommune må sørge for gode rammevilkår, en framtidrettet infrastruktur, en bærekraftig natur- og arealforvaltning og bidra til utviklingen gjennom egne investeringer og bruk av egen markedsrett.

Hovedmål: Vi velger klimavennlige løsninger for å bidra til mål om Norge som lavutslippsland innen 2050

Delmål 3.1: Kommunen, næringsliv og privathusholdninger velger det klimavennlige alternativet

- Gjennomføre innovative og lønnsomme energiltak i kommunale bygg og anlegg, samt være en pådriver for redusert energibruk i næringslivet
- Heim vil aktivt bruke klimaregnskapet for å bidra til å redusere klimautslippene
- Innovasjon i industrien blir nødvendig for å nå klimamålene
- Stimulere til ambisiøs reduksjon av klimautslipp for offentlige og private aktører
- Være en pådriver for miljøvennlig forbruk og sirkulær økonomi, med vekt på gjenvinning, gjenbruk, redusert avfallsmengde og matsvinn
- Sikre grønn mobilitet i egen organisasjon og redusere det generelle transportbehovet
- Utfasing av fossilt drivstoff i kommunal sektor innen 2025
- Sørge for gode tilbud for lading av elbil
- Legge til rette for nye næringsarealer med sikte på utvikling av sirkulærøkonomiske etableringer
- Utnytte lokale ressurser for energiproduksjon
- Etablere en strategi for klima og energi for Heim kommune
- Alle offentlige nybygg skal bygges med minimum passivhus standard
- Det skal vurderes gjenbruk av eksisterende offentlig bygningsmasse før det bygges nytt

Delmål 3.2: Rene omgivelser fri for forurensning

- God oversikt og aktiv oppfølging av forurensningskilder
- Aktiv innsats for å nå miljømål for vannforekomstene våre
- Redusere forsøpling og bidra til opprydding på land og sjø
- Arbeide for miljøsertifisering av Heim kommunes virksomheter

Kommuneplanens samfunnsdel for Heim 2022-2034

Vedtatt i Heim kommunestyre den 27.1.2022 i sak 1/22

- Bidra til å øke gjenvinningsgrad av avfall gjennom bedre tilgjengelighet til renovasjonspunkter
- Opprettholde vegetasjon og kantsoner i vassdrag, følge opp gjødselplaner for å redusere unødvendig forurensning samt bruke Regionalt Miljøprogram for landbruket i Trøndelag aktivt
- Opprydding av forurensede masser i Bugen friområde på Kyrksæterøra

Delmål 3.3: Ivareta viktige naturverdier og kulturlandskap

- Styrke kunnskapsgrunnlag om naturmangfold og -verdier
- Bidra til å restaurere og opprettholde økosystemer og kulturlandskap
- Sikre forsvarlig forvaltning av myr og våtmarksområder
- Sikre bærekraftig beskatning av marine ressurser
- Viltbestand skal forvaltes bærekraftig i et langsiktig perspektiv ut fra hensyn til biologiske prosesser, ressursgrunnlag, og samfunns- og næringsinteresser

4. Livskvalitet og god helse

Kort sagt er livskvalitet lykkefølelse og tilfredshet med livet over lengre tid. Høy livskvalitet har sammenheng både med bedre fysisk helse og færre psykiske plager og lidelser. Dette skyldes blant annet at noen av faktorene som bidrar til livskvalitet synes å beskytte mot psykiske vansker som for eksempel alvorlig depresjon og angst- og depresjonslignende plager. Høy livskvalitet kan sees som en viktig beskyttelsesfaktor mot

– snarere enn motpolen til – psykisk sykdom.

Livskvalitet og trivsel synes også å ha positive konsekvenser for den fysiske helsetilstanden, muligens på grunn av positive effekter på sosiale relasjoner, livsstil og helseatferd, stress, ulykkesforekomster og generell mestring, men også direkte på immunforsvaret og hjerte- og karsystemet.

Livskvalitet handler også om å mestre livet, uavhengig av alder og mestringsevne. Vi har behov for å delta i aktivitet og fellesskap, og ha mulighet til å påvirke vår egen utvikling og ta avgjørelser i saker som angår oss selv.

Hovedmål: Heimsamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for innbyggere i alle aldre

Delmål 4.1: God medvirkning, informasjon og opplæring som bidrar til at innbyggerne tar gode valg for egen livskvalitet og fysisk og psykisk helse

- Rett hjelp til rett tid – kunnskapsbasert samhandling i hele organisasjonen for å sikre bistand til utsatte familier
- Bidra til at den enkelte tar ansvar for planlegging av egen alderdom
- Tidlig forebygging av fedme gjennom fokus på sunt kosthold og matfellesskap
- Bidra til god psykisk helse gjennom å aktivt stimulere til deltakelse i sosiale fellesskap for den enkelte
- Fremme kunnskap og egenmestring omkring smerte og muskel og skjelettplager for å bidra til økt livskvalitet og deltakelse i arbeid og hverdagsliv
- Legge til rette for at alle sikres mulighet for bevegelse og fysisk aktivitet
- Legge til rette for uorganisert aktivitet og utlånsmuligheter av utstyr som fremmer aktivitet
- Benytte velferdsteknologi som bidrar til at den enkelte kan mestre hverdagsoppgaver og delta i samfunnet
- Fremme kunnskap om forebygging av demens, og hvordan håndtere møte med personer med demens
- Mobilisere seniorressursen i arbeidslivet og frivillig arbeid
- Arbeide aktivt for at alle innbyggere følger vaksineprogrammet
- Fremme arbeidet med forebygging av rusmisbruk og behandling av rusrelaterte skader

- Aktiv forebygging av vold i nære relasjoner og selvmord

Delmål 4.2: Gode helsetjenester

- Utarbeide en ny strategi for lege- og helsetjenesten i Heim kommune, som legger en langsiktig plan for fremtidige tjenester
- Sikre godt samarbeid på tvers av helsetjenestene
- Sørge for forsvarlig kapasitet ved offentlige helseinstitusjoner for å sikre god ordinær drift og ved beredskapshendelser
- Styrke hjemmebaserte tjenester som grunnpilar i det kommunale tjenesteapparatet
- Satse på lett tilgjengelige behandlingstilbud med fagkompetanse innen psykisk helse og rus

Delmål 4.3: Bidra til et helsefremmende arbeidsliv

- Universell utforming av arbeidsplasser og publikumsrettet næring
- Stressmestring i arbeidslivet og felles aktivitetstilbud for ansatte
- Stimulere til avkobling og kreativitet
- Kommunens eierskap i AllVekst AS skal utvikles med sikte på å tilby tjenester i hele kommunen
- Fleksible ordninger i arbeidslivet bør vurderes for å sikre at eldre kan bidra med kunnskap og erfaringer

5. Oppvekst og utdanning

Heim kommune ønsker å være et inkluderende samfunn for mennesker i alle livsfaser, med ulike forutsetninger og funksjonsevner, der den enkelte opplever tilhørighet, mestring, trivsel, og tar medansvar. Gjennom sterkt fokus på utdanning, skal vi sørge for en grunnopplæring i barnehage og en skole av høy kvalitet som bidrar til trygghet, utvikling, motivasjon og læring, og gir barna forutsetninger til å fullføre videregående

opplæring.

«Tilstrekkelig antall barnehageplasser der folk bor og god kvalitet i tilbudet», står som et gjeldende strategisk grep i planstrategi og planprogram for Heim kommune. Kommunen vår er langstrakt, og krever en struktur som kan gi et kvalitativt godt tjenestetilbud innenfor de til enhver tid gjeldende økonomiske rammer.

Hovedmål: Et helhetlig, fremtidsrettet og inkluderende utdanningsløp for alle

Delmål 5.1: Barnehagene skal være et inkluderende fellesskap hvor barna opplever personlig utvikling og mestring

- Et leke- og læringsmiljø som styrker barn og unges psykiske og fysiske helse
- En pedagogisk praksis som tar hensyn til den enkeltes forutsetninger og behov
- En målrettet innsats mot mobbing og utenforskap gjennom mestring, godt samspill og vennskap
- Sikre tidlig innsats for det enkelte barn gjennom god kompetanse hos medarbeiderne og gode strukturer for arbeidet med tidlig innsats
- Videreutvikle barnehagen som arena for kulturell læring og digitale ferdigheter
- Gode overganger mellom barnehage og skole
- Formålstjenlig bygningsmasse å drive kvalitativt gode tjenester fra
- Heim vil arbeide aktivt for å snu befolkningsnedgangen - økt næringsetablering vil gi tilflytting og flere barnefødsler

Delmål 5.2: Skolene skal være et inkluderende fellesskap hvor alle elevene opplever personlig og faglig utvikling

- Et leke- og læringsmiljø som styrker barn og unges psykiske og fysiske helse
- En pedagogisk praksis som tar hensyn til den enkeltes forutsetninger og behov
- En målrettet innsats mot mobbing og utenforskap gjennom mestring, godt samspill og vennskap
- Sikre gode overganger for den enkelte, fra barnehage til endt utdanningsløp
- Framtidsrettet undervisning med vekt på nysgjerrighet, kreativitet, refleksjon, kritisk tenking og dybdelæring
- Videreutvikle arena for kulturell læring og digitale ferdigheter
- Skolefritidsordningen skal møte barnas behov for omsorg, trivsel og anerkjennelse samt støtte opp under barnas lyst til å leke, skape, utforske og mestre
- Sikre en forutsigbar inngang til arbeidslivet gjennom et samfunnsorientert utdanningsløp
- Engasjere ungdommen gjennom videreutvikling av ungt demokrati og deltakelse i sentrale beslutninger
- Et tilpasset opplæringstilbud for innvandrere for å styrke deltakelse i lokalt arbeidsliv
- Et aktivt samarbeid mellom grunnskole og videregående skole, særlig knyttet til realfagene
- Stimulere til utvidelse av desentraliserte skole- og utdanningsmuligheter
- Entreprenørskapsatsing i skolen og utvikle samarbeid skole-næringsliv for å finne framtidens næringsaktører

Delmål 5.3: Et aktivt samarbeid med foresatte og på tvers av tjenestene

- Arbeide aktivt med forebygging og tidlig innsats gjennom tverrfaglig koordinering og samarbeid
- Legge til rette for samspill og fellesskap i samarbeid mellom barnehage og foresatte og skole og foresatte
- Sikre spisskompetanse og kapasitet innenfor spesialiserte tjenester til barn og unge med store og sammensatte behov for hjelpetjenester
- Aktiv oppfølging av familier med uegnet bosituasjon med hensikt å sikre stabilitet for barn og unge
- Kontinuerlig utvikle basiskompetansen om forebygging og tverrfaglig samarbeid i barnehage og skole
- Videreutvikle og synliggjøre fritidstilbud gjennom et aktivt samarbeid med frivillighet

Delmål 5.4: Bidra til at Kyrksæterøra videregående skole opprettholdes som et lokalt utdanningstilbud

- Jobbe aktivt for at utdanningsprogram som tilbys ved Kyrksæterøra videregående skole er førstevalget for ungdom i Heim
- Videreutvikle samarbeidsarenaer mellom kommunen og den videregående skolen på ulike nivå
- Jobbe for et fortsatt godt samarbeid mellom den videregående skolen og lokalt arbeids- og næringsliv
- Godt samarbeid mellom Heim kommune, utdanningsinstitusjoner, NAV og næringsliv for framtidens lærlingeplasser
- Legge til rette for aktivitetstilbud og møteplasser for ungdom slik at kommunen blir attraktiv også for hybelboere

6. Et fremtidsrettet næringsliv

Et variert næringsliv bidrar til å gjøre Heim robust i forhold til fremtidige endringer. Det er per i dag lav arbeidsledighet i kommunen, imidlertid ser vi en utfordring knyttet til rekruttering av arbeidskraft i flere bransjer. Det er om lag 530 personer som pendler inn til Heim, og 600 som pendler ut.

Heim kommune er en liten distriktskommune, men med en geografisk plassering som er vår styrke og stolthet. Vi har E39 som en viktig hovedfartsåre gjennom kommunen, nærhet til Trondheimsleia og Trondheim med et sterkt forsknings- og utviklingsmiljø samt Kristiansund og Molde som viktige forbindelser.

Det interkommunale politiske råd for Trøndelag Sørvest-Lakseregionen består av Heim, Rennebu, Rindal, Orkland, Kommuneplanens samfunnsdel for Heim 2022-2034

Vedtatt i Heim kommunestyre den 27.1.2022 i sak 1/22

Skaun, Hitra, Frøya og Aure. Gjennom vår deltakelse i samarbeidet forplikter Heim kommune seg til å følge opp Strategisk næringsplan for *Trøndelag Sørvest – Lakseregion*.

Heim skal gjennom samarbeid med Heim Aktivum og Heim Næringsforening, bidra til å styrke eksisterende næringsliv, utvikle arbeidsplasser og satse aktivt for å bistå nyetableringer.

Hovedmål 6: I Heim vil vi legge til rette for aktiv verdiskaping for et bærekraftig og fremtidsrettet næringsliv

Delmål 6.1: Alle skal ha mulighet til relevant deltakelse i lokalt arbeidsliv

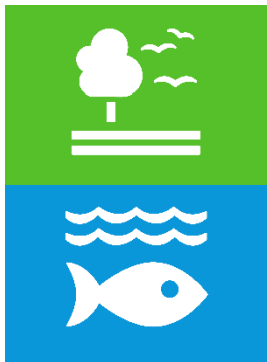
- Et likestilt og inkluderende arbeidsliv med lik mulighet for egenutvikling
- Sikre mulighet til livslang læring gjennom relevant tilgang på ny kunnskap og kompetanseheving
- Styrke samarbeidet mellom offentlig og frivillig sektor for økt samfunnsdeltakelse
- Legge til rette for et aldersvennlig arbeidsliv for å nyte godt av eldreressursen i samfunnet
- Fleksible ordninger i arbeidslivet for å sikre at eldre kan bidra med kunnskap og erfaringer
- Aktiv rekruttering av unge arbeidstakere, med særskilt fokus på synliggjøring av jobbmuligheter, lærlingplasser og sommerjobb for ungdom

Delmål 6.2: Sikre en bærekraftig matproduksjon

- Stimulere til et bærekraftig jord- og skogbruk som ivaretar et rikt naturmangfold, og sikre et variert kulturlandskap gjennom økt bruk av beiteressurser
- Legge til rette for nydyrking og økt matproduksjon
- Sørge for en videreutvikling innen akvakultur gjennom satsning på miljømessig bærekraft og innovasjon i nye næringer
- Stimulere til bruk av klimaplan og gjennomføring av tiltak innenfor satsingsområdene i jordbrukets klimaavtale
- Legge til rette for og stimulere til økt produksjon og etterspørsel etter lokalmat, økologisk mat og sesongråvarer
- Styrke attraktivitet og omdømme for landbruksnæringen for økt yrkesstolthet og rekruttering
- Stimulere til bedriftsnettverk og markedssamarbeid, for å stimulere til mer lokal foredling og utvikling av ny landbruksbasert næring
- Bedre utnytting av viltressurser som naturlig del av lokal matproduksjon
- Fremme satsning på ny teknologi for produktutvikling og nye produksjonsmetoder
- Legge til rette for produksjon av fornybar energi inkludert bioenergi i landbruksnæringen

Delmål 6.3: Stimulere til økt verdiskaping

- Sørge for tilgjengelig informasjon og tilgang til ledig næringsareal i kommunen
- Legge til rette for fremtidsrettede næringer innen fornybar energi og moderne teknologi
- Stimulere til flere nyetableringer ved å tilby attraktive kontorfellesskap og tilgang til kunnskapsnettverk
- God tilgang på mentor- og rådgivingstjenester
- God oversikt over tilgangen til finansiering av oppstart- og utviklingsperiode for gründere
- Hjelp fram lokale matprodusenter og være aktiv medspiller i Trøndelag mat- og opplevelsesregion
- Satsning på havbruk-, jord- og skogbruk – grønn konkurransekraft i regionen
- Bidra til videreutvikling av reiselivstilbudet i Heim som en katalysator for bolyst og attraktivitet
- Kontinuerlig kartlegging av framtidig kompetansebehov og god rådgivning til ungdom under utdanning
- Sørge for tilstrekkelig tilgang til drikkevann for aktuelle næringer
- I perioden skal vi aktivt jobbe for å få bosatt de som pendler inn til Heim kommune

7. Arealstrategi

Kommuneplanen har en tidsramme fram til 2034. Statlig planretningslinje for samordnet areal-, bolig- og transportplanlegging er kommunenes overordnede styringsdokument: Hensikten med retningslinjene er å samordne bolig-, areal- og transportplanleggingen og bidra til mer effektive planprosesser. Retningslinjene skal bidra til et godt og produktivt samspill mellom kommuner, stat og utbyggere for å sikre god steds- og byutvikling. Utbyggingsmønster og transportsystem må samordnes for å oppnå effektive løsninger, og slik at transportbehovet kan begrenses og det legges til rette for klima- og miljøvennlige transportformer.

Ansvar for utbyggingsmønster og transportsystem er delt. Stat og fylkeskommune er transportmyndighet med ansvar for overordnet samferdselssystem og kollektivtrafikk. Både investeringer og drift styres av stat og Trøndelag fylkeskommune. Heim kommune er arealmyndighet med ansvar for at framtidig vekst skaper minst mulig behov for personbiltransport.

Framtidig transport- og arealplanlegging må omfatte hele kommunen og tilrettelegge for langsiktige løsninger. Både de arealkrevende og de besøksintensive virksomhetene må plasseres riktig i forhold til tilgjengelig veisystem. Boligfelt må ligge der det er god tilgang til senterstruktur, service og handel. Løsningene skal være økonomisk, sosialt og miljømessig bærekraftige.

Boliger

Framskrivninger for folketallet i Heim fram mot 2030 viser en befolkningsnedgang på om lag 25 innbyggere i året. Det forventes nedgang i aldersgruppene under 65 år, og vesentlig økning av innbyggere 65+. Av ca. 3100 boliger i Heim er det om lag 3000 familieboliger (enebolig, rekkehus, våningshus o.l.), men barnefamilier utgjør kun 30% av husholdningene. Det er en ubalanse mellom boligstruktur og sammensetning av husholdninger. Ubalansen forventes å forsterkes, med økning i antall eldre.

Den store veksten i den eldre del av befolkningen, og i små husholdninger generelt, medfører et behov for nye boformer. Det må tilrettelegges for at innbyggerne kan bli boende hjemme lenger. Dette krever en videreutvikling av boligtilbudet, både i forhold til lokalisering, utforming og boformer. Det anbefales at 50% av boligutviklingen skal være blokkleiligheter, 30% konsentrert småhusbebyggelse / rekkehus og 20% eneboliger.

Regjeringen vil gjennom Hurdalsplattformen styrke Husbankens distriktsrettede arbeid, og fornye Husbankens prosjekt om boligetablering i distriktene for å stimulere til ulike typer boliger i kommuner med usikkert boligmarked. Det er et mål å få fart på boligbyggingen i distriktene.

I Heim kommune skal det til enhver tid være et variert tilbud av botilbud i hele kommunen. Det skal derfor tilrettelegges for økt bosetting, særlig i områder hvor kommunal infrastruktur eksisterer i dag. Dette kan være skoler, barnehager og andre former for eksisterende infrastruktur. I mindre sentrale deler av kommunen bør det tilrettelegges for spredt boligbygging med mulighet for større tomter og etablering av småbruk der dette er mulig, med hensikt å styrke det sosiale miljøet i grendene. Samtidig bør det søkes fortetting i tettstedene Kyrksæterøra og Liabø, spesielt gjennom etablering av leilighetsbygg. Dette kan også vurderes i andre deler av kommunen.

Fritidsbebyggelse

I 2021 har vi ca. 2400 fritidsboliger (inkl. våningshus som benyttes som hytte og mindre seterhus/koier) i Heim
Kommuneplanens samfunnsdel for Heim 2022-2034

Vedtatt i Heim kommunestyre den 27.1.2022 i sak 1/22

kommune med beliggenhet i fjellområder og langs kysten. Vi har tilnærmet like mange fritidsboliger som eneboliger i Heim kommune. Hoveddelen av fritidsbebyggelse ser vi konsentrert i kyststrekningen langs Trondheimsleia: Heim – Kråka – Gjengstøa – Belsvika – Hellandsjøen – Lauvbugta – Taftøy.

Eksempel på områder som er regulert til konsentrert fritidsbebyggelse med flere ledige tomter:

- *Langs Vinjefjord/ Valsøyfjord/ Arasvikfjorden/ Korsnesfjorden/ Halsafjorden:*
Bettenneset, Strandvågen, Storvika, Geilneset, Enerhaugen (Henna) og Strandvågen
- *I fjellområdene Kårøydalen/ Søvvatnet/ Hollasetra/ Vessesetra:*
Kårøyan, Bjørnslia/Høgberga, Slupphaug, Vessesetra og Kattuggelloftet, Asplisetra/Dyrbendlivatnet
- *Langs Ytre Snillfjord:*
Skårild, Berdal og Sperillneset

Ved tilrettelegging for fremtidig bebyggelse er det flere hensyn som må vurderes – tilgang til nødvendig infrastruktur som vann og avløp, vei mm. Hensynet til friluftsliv, behovet for rekreasjon og stillesoner samt naturmiljø med artsmangfold gjør det nødvendig å vurdere fortetting og videreutvikling av eksisterende områder for konsentrert fritidsbebyggelse.

Teknisk og sosial infrastruktur

Vi er avhengig av en helsefremmende og klimavennlig infrastruktur som gjør det attraktivt å bo, jobbe og avlegge besøk i Heim.

Flere barnehager lider av manglende vedlikehold. Noen av byggene er i tillegg trange og upraktiske, og noen barnehager mangler arbeidsplasser for personalet. Det er avgjørende at barnehagens innvendige og utvendige areal blir gode arenaer for inkludering, lek og læring.

Det blir viktig at videre vedlikehold og teknisk drift av barnehager tas inn i en overordnet drifts- og vedlikeholdsplan for kommunale bygg. Dette for å sikre at det blir gjort vurderinger av tjenestekvalitet når vedlikeholdsoppgavene prioriteres.

Bygningsmassen som grunnskolen i Heim bruker er gjennomgående i god stand og byggene fremstår som velegnet og praktiske med hensyn til skoledrift. Det er mer enn nok areal ved alle skolene til det elevtallet vi har i dag. Prognosene for elevtallsutvikling i Heim, tilsier at ved 4 av 5 skoler vil vi få stadig bedre plass.

Voksenopplæringa har en lite egnet bygningsmasse, (Riggen ved Sodin skole), og bør lokaliseres til et annet sted ifht areal og egnethet. Samlokalisering med Sodin skole gjennom for eksempel å bruke deler av samfunnshuset kan være en god løsning for Voksenopplæringa.

Et sterkt fokus på gode og funksjonelle trafikale løsninger er meget viktig for alle skolene. En stor del av elevene kommer seg til og fra skolen med buss. I tillegg er det elever som blir kjørt av foreldrene sine.

Prioritering av infrastruktur for grunnskolen bør være uteområdene ved skolene. Dette for å sikre at uteområdene blir et godt areal for inkludering, lek og læring i skoledagen. I tillegg bør uteområdene ved skolene bli et område som er attraktivt for kommunens innbyggere utenom skoletid. Dette er betydningsfullt opp imot en strategisk tenkning for å styrke folkehelsa.

Helsetjenestene står ovenfor store endringer, og den demografiske utviklingen som viser at det blir flere eldre vil kreve stor omstilling i offentlig tjenesteyting og måten vi planlegger for omsorgsbebyggelse. Aldersvennlige Kommuneplanens samfunnsdel for Heim 2022-2034

Vedtatt i Heim kommunestyre den 27.1.2022 i sak 1/22

lokalsamfunn handler om at vi skal bo hjemme lengst mulig, kunne oppholde oss i nærmiljøet, ha aktiviteter vi har lyst til å delta på og muligheten til å komme oss dit.

Alle prognoser viser at behovet for heldøgns omsorg/sykehjemsplasser vil øke betydelig framover. I Heim har vi pr. 2022, 386 personer over 80 år. Av disse vil 98 personer ha en demensdiagnose (demenskartet.no). Framskriving til 2030 viser en økning på 183 personer, til 569. Av disse vil 150 personer ha en demensdiagnose. I tillegg vil også 53 av de yngre, spesielt i aldersgruppen 70 - 79 år, ha diagnosen.

Endringer i demografien tilsier at det vil være helt avgjørende at kommunen klarer å iverksette tiltak som medfører at man «vokser smartere». Knutepunkt med lokalisering av velferdssenter og ulike boligtilbud må derfor inngå som et ledd i kommunens helhetlige planlegging. Med momenter som:

- Helhetlig boligtilbud i kommunen for at flere skal klare seg selv lengre enn i dag
- Helhetlig boligpolitikk for å redusere behovet for heldøgns omsorgstjenester
- Kommunen bør se på døgnomsorgen som del av en helhetlig boligpolitikk for eldre.

Heim kommune har som stadig flere kommuner utfordringer med et aldrende **vann- og avløpsnett**. Etterslepet på vedlikehold er stort, og det må avsettes ressurser til å gjennomføre nødvendig rehabilitering. Rehabilitering, utvidelse eller nybygg av anlegg må gjennomføres planmessig, slik at en underbygger øvrige målsettinger i kommuneplanen. Robust vannforsyning er essensielt med tanke på etablering av ny næring og nye boligområder. Klimarelaterte utfordringer med tanke på håndtering av overvann må få høy fokus for å sikre stabilitet for øvrig infrastruktur, samt unngå skade på bygg og anlegg som følge av flom og ras.

Det kommunale **veinettet** må være av en slik kvalitet at det bidrar til etablering av de bosetnings- og næringsmønstrene som følger av samfunns- og arealdelen av kommuneplanen. God veistandard er en forutsetning for næringsutvikling og kommunens evne til å utnytte de ressursene som finnes i kommunen. Det må avsettes tilstrekkelige ressurser til å gjennomføre et planmessig vedlikehold og oppgradering av det kommunale veinettet.

Heim kommune er tett knyttet til sjøen, og sjøveien er en naturlig del av infrastrukturen. Av både geografiske og historiske årsaker er det også utbredt bruk av sjøen for både nærings- og fritidsformål. Det må derfor legges til rette for at sjøen kan være til nytte og glede også i fremtiden, og at det legges til rette for ulike typer aktiviteter med gjensidig respekt for hverandre og naturen. Heim kommune må derfor bruke kommuneplanens arealdel for å utrede behov og muligheter for utvidet ferdsel i sjø og videreutvikling av havnestruktur.

Hovedmål 7: En langsiktig arealstrategi som sikrer et bærekraftig og attraktivt Heim

Delmål 7.1: En fremadrettet arealpolitikk som ivaretar behovet for næring, industri og attraktive arealer til bolig og fritidsbolig

- Tilrettelegge for nye næringsetableringer etter [ABC prinsippet](#)
- Styrke etableringer av publikumsrettet næring i nær tilknytning til Liabø og Kyrksæterøra
- Sørge for et særlig fokus på utvikling av Kyrksæterøra sentrum
- Utnytte E39 sine muligheter som katalysator for utvikling i Heim
- Utbedre trafikkavvikling gjennom Kyrksæterøra sentrum, med hovedvekt på omstrukturering av Lankankrysset
- Sørge for attraktive boligarealer som bidrar til befolkningsvekst i kompakte sentrum på Kyrksæterøra og Liabø
 - Etterstrebe en arealnøytral utbyggingspolitikk for ny bebyggelse
 - Sørge for en boligbygging tilpasset husholdnings sammensetning i Heim
- Sørge for muligheter til spredt boligbygging der tilfredsstillende infrastruktur kan oppnås
- Stimulere til etablering av småbruk der dette er mulig
- Sørge for helhetlige områder avsatt til fritidsbebyggelse i tilknytning til eksisterende infrastruktur
- Prioritere boligformål foran fritidsbebyggelse i nær tilknytning til levende lokalsamfunn
- Legge til rette for egnete kystnære næringsareal i tilknytning til hovedfarled og marin næring
- En helhetlig vurdering av arealer for akvakultur i våre sjøområder
- Satse på lokale masseuttak for uttak til bygging av infrastruktur
- Vurdere utnyttelse av spillvarme fra Wacker Holla Metall og legge til rette for næringsareal i tilknytning til dette

Delmål 7.2: En bærekraftig sosial infrastruktur

- En strategisk skole- og barnehagestruktur basert på bosettingsmønster
- Videreutvikle kommunale bygg i et sambruksperspektiv, på tvers av offentlig, privat og frivillig sektor
- Prioritere universell utforming av kommunale bygg og anlegg
- Utarbeide en plan for vedlikehold av kommunale boliger og formålsbygg

Delmål 7.3: Stimulere til økt biomangfold og bevare dyrkajord for fremtidige generasjoner

- Definere inngrepsfrie naturområder - stillesoner for rekreasjon og friluftsopplevelser
- Bidra til bærekraftige arealdisponeringer som sikrer landbrukets produksjonsarealer
- Tilrettelegge for grønne og blå korridorer i arealplanleggingen

Delmål 7.4: Sikre rent drikkevann til abonnentene og ta høyde for økte nedbørsmengder

- Etablere en fremtidsrettet strategi for vannforsyning i hele kommunen
- Vurdere miljø- og klimakonsekvenser for nedbørsfelt knyttet til drikkevannskilder
- Sørge for solide vann- og avløpssystemer i hele kommunen med separering av overvann i tettbygde områder
- Ivareta og vurdere nyetablering av blågrønne arealer for håndtering av styrtregn og stormflo
- Vurdere klimakonsekvenser i plan- og byggesaker